



MAJANDUS- JA
KOMMUNIKATSIOONI-
MINISTEERIUM

Mihhail Korb
Rahandusministeerium
info@rahandusministeerium.ee, Anni
.Konsap@fin.ee
Endla 13
10122, Tallinn

Teie 10.03.2017 nr 15-1/02132

Meie 28.03.2017 nr 1.1-16/17-0003/17-
2722

MKM vastus Rahandusministeeriumile
puidurafineerimistehase eriplaneeringu
algatamiseks

Austatud Mihhail Korb

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi hinnangul on olemas suur riiklik ja rahvusvaheline huvi, et algatada puidurafineerimistehase jaoks vajalik riiklik eriplaneering.

Vastuseks teie küsimustele:

- 1) Kas ja millistest kaalutlustest lähtuvalt on tegu või ei ole tegu riigi eriplaneeringu objektiga planeerimisseaduse tähenduses ehk kas puidurafineerimistehase asukohavaliku või toimise vastu on suur riiklik või rahvusvaheline huvi? Palume põhjendada.

Vastus: Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium leiab, et tegu on eriplaneeringu objektiga planeerimisseaduse tähenduses, kuna vastab PlanS-i § 27 lõikes 3 toodud tingimustele, omades suurt riiklikku ja rahvusvahelist huvi.

- 2) Riikliku või rahvusvahelise huvi olemasolul palume välja tuua, milliste riiklike või rahvusvaheliste eesmärkide täitmisele antud objekti rajamine kaasa aitab.

Vastus: Antud objekti rajamine aitab kaasa mitmete riiklike eesmärkide täitmisele nii transpordi, energeetika kui ka majandusarengu valdkondades. Olulisem mõju on:

- i) Ettevõtlus ja kasvustrateegia 2014-2020: Antud objekti rajamine aitab olulisel määral kaasa ekspordi ja tootlikkuse sihttasemete saavutamisele. Kuigi objekt valmib peale vastavate arengukavade lõppu, siis peamised prioriteedid jäävad kehtima ka järgnevatel aastatel. Praegu on mõlema strateegiadokumendi järgi eesmärgiks saavutada tootlikkus tasemeks 80% EL-28 keskmisest. Praeguste trendide jätkumisel me seda eesmärki ei täida. Kõrge lisandväärtusega töökohtade lisandumine on majanduse pikema arengu seisukohalt äärmiselt oluline. 2015. aastal saavutas Eesti 71,1% tootlikkuse taseme EL-28 tasemest¹. Antud käitise toimimisel oleks võinud see näitaja olla hinnanguliselt > 72%.

¹ Eurostati andmebaas: Labour productivity per employee

- ii) „Transpordi arengukava 2014-2020“² alaeesmärk 7 seab eesmärgiks rahvusvahelise kaubaveo suurenemise. Kuigi arengukava lõppeesmärk on seatud aastaks 2020, jääb oluliseks antud näitaja kasv ka edaspidi. Viimase kümne aastaga on rahvusvaheline kaubavedu Eestis vähenenud kaks korda³, jõudes 2015. aastal 24,7 mln tonnini. Arvestades asjaolu, et toodang läheks kõik ekspordiks, siis see tooks kaasa rahvusvahelise kaubaveo otsese suurenemise 3% võrra. Toorme importimisel suureneks veomaht 4–6% võrra, mis oleks oluliseks lisandumiseks. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumil on ka edaspidi plaanis toetada rahvusvahelise kaubaveo kasvu ning antud objekti rajamine aitab seda saavutada.
- iii) Eesti 2020: Vt punkt i), kasutusel on sama indikaator.
- iv) Energiamaajanduse arengukava aastani 2030⁴ sisaldab mitmeid taastuvenergiaga seotud eesmärke, mille saavutamiseks antud objekt otseselt panustab. Tehas toodaks pidevalt ja stabiilselt 25% rohkem taastuvenergiat, kui ise tarbib. Puidurafineerimistehas suurendaks taastuvenergia tootmisvõimsust 16–22% võrra võrreldes 2015. aasta tasemega. Taastuvenergiast toodetud elektri tarbimine kasvab 40–53%. Sealhulgas moodustaks tehase poolt võrku müüdav elektrienergia 15–20% taastuvenergiast toodetud elektri kogutarbimisest 2015. aastal. Seejuures panustades otseselt Euroopa Liidu energia ja kliimapoliitika raamistikku 2010, mis näeb ette taastuvenergia osakaalu kasvu lõpptarbimises ja primaarenergia sisetarbimises.
- v) Euroopa Liit on seadnud eesmärgiks töötleva tööstuse osakaalu tõstmise SKP-s 20%ni aastaks 2020⁵. Eesti hetkel seda sihttaset ei täida ning 2016. aastal moodustas töötleva tööstuse osakaal SKP-s 15,8%⁶. Puidurafineerimistehase olemasolul oleks töötleva tööstuse osakaal ca 17%ni, mis tähendaks olulist lähenemist eesmärgile. Perioodil 2020–2013 peame võimalikuks veelgi suuremat survet Euroopa Komisjoni poolt tööstussektori arendamiseks, mistõttu on vajalikud erinevad investeeringud, mis aitavad tööstuse osakaalu kasvatada.
- vi) Antud objekti valmimisel tekib sünergia, mis aitab korraga täita mitmeid seatud eesmärke. Ühest küljest suureneb tööstuse osakaal majanduses ja loodav lisandväärtus, kuid samal ajal suureneb ka taastuvenergia tootmine. Seetõttu on oluline soodustada projektide läbiviimist, kus panustatakse erinevate eesmärkide täitmisesse.
- vii) Valitsuse eesmärk on Eesti majanduskasvu kiirendamine. Antud tehas tähendaks automaatselt 1-1,3% suuremat SKP-d jooksevhindades ja 250-350 miljonit lisanduvat ekspordi. Samuti on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi hinnangul regionaalarengu seisukohalt oluline väljapoole Tallinna loodavad 200 otsest ja 500-700 kaudset töökohta.
- 3) Kuidas defineerib Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium puidurafineerimistehase puhul riiklikku või rahvusvahelist huvi? Millistest kriteeriumitest tulenevalt on Teie hinnangul tegu riikliku või rahvusvahelise huviga loodavate töökohtade, ressursikasutuse, makromajandusliku mõju, ekspordimahtude, transpordi ja energeetika ning muude Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisalas olevate valdkondade puhul? Palume põhjendada.

Vastus: Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium defineerib riikliku huvina objekti mõju riigi strateegiliste eesmärkide täitmisele. Punktis 2 on välja toodud valik eesmärkidest, kuhu antud objekti valmimine panustab, ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi hinnangul on mõju piisav, et tuvastada vajalik riiklik

² <https://www.riigiteataja.ee/akti/isa/3210/2201/4001/arengukava.pdf>

³ Statistikaameti andmed kaubaveo kohta. Tabel TS121

⁴ https://www.mkm.ee/sites/default/files/enmak_2030_koos_elamumajanduse_lisaga.pdf

⁵ Doc: 52014DC0014

⁶ Statistikaameti andmebaas

huvi objekti valmimise vastu. Lisaks ületab tehase investeeringu suurus EL-i määratluses taristu projektide jaoks seatud olulise investeeringu suuruse piiri⁷, mis on 700 miljonit eurot.

- 4) Kas Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisala valdkondades on teada asjaolusid, millest tulenevalt ei ole taotluses kirjeldatud puidurafineerimistehase rajamine Eestisse võimalik? Palume põhjendada.

Vastus: Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisala valdkondades ei ole hetkel teada asjaolusid, mistõttu ei oleks kirjeldatud tehase valmimine Eesti võimalik.

- 5) Milliseid täiendavaid uuringuid või analüüse tuleb puidurafineerimistehase kavandamisel läbi viia, kui riigi eriplaneeringu koostamine algatatakse? Palume põhjendada.

Vastus: Eriplaneeringu algatamisel peame vajalikuks analüüsida, kas kohalik teedevõrk toetab tegevust. Tehase valmimine tähendab hetkehinnangute järgi olulist koormuse tõusu lähedusse jäävatele teedele, mistõttu on lisaks liikluse modelleerimisele vajalik analüüsida rajatava tehase mõju avalikult kasutatavate teede võrgustikule ning arvestada teedel liiklusohutust ja teede kandevõimet tagavate lahenduste maksumusega. Tehase asukohavalikul arvestada võimalusel eelistatult raudteetranspordi ühenduse (1520 mm või 1435 mm) või rahvusvahelise maantee läheduse olemasoluga. Seda seetõttu, et transpordi infrastruktuuri arendamisel ja investeeringute planeerimisel tuleks ka edaspidi eelkõige võtta arvesse Euroopa Komisjoni Valgest Raamatus „Euroopa ühtse transpordipiirkonna tegevuskava – Konkurentsivõimelise ja ressursitõhusa transpordisüsteemi suunas“ toodud eesmärgid ja üldiseid arengusuundi ühtse Euroopa transpordipiirkonnas loomiseks. Muuhulgas seab dokument järgmised eesmärgid: 30 % maantee-kaubavedudest, mis on pikemad kui 300 km, tuleks asendada muude transpordiliikidega, nt raudtee- või veetranspordiga 2030. aastaks ja üle 50 % kõnealustest vedudest tuleks asendada muude transpordiliikidega 2050. aastaks; sellist üleminekut soodustaksid tõhusad ja keskkonnasäästlikud kaubaveokoridorid. Selle eesmärgi saavutamiseks on vaja ka infrastruktuuri asjakohaselt arendada.

Lisaks on oluline läbi viia ressursi (sh. ehitusaegse materjali) olemasolu analüüs. Tehase toimimise tagab piisava ressursi olemasolu, kuid samal ajal on oluline tagada ka kohapealne ressurss olemasolevatele tehastele, et mitte kahjustada sektori teisi ettevõtteid.

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi hinnangul on põhjendatud arendaja seisukoht, et planeeringuala piirata Tartu- ja Viljandimaaga. Antud objekti toimimiseks on vajalikud tingimused Eestis vaid kahes maakonnas ja ei ole mõttekas kulutada ressursse teiste maakondade peale, kui on juba ette teada, et need ei ole sobivad.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Urve Palo
ettevõtlus- ja infotehnoloogiaminister

(allkirjastatud digitaalselt)
Kadri Simson
majandus- ja taristuminister

⁷ http://ec.europa.eu/smart-regulation/roadmaps/docs/2017_grow_046_ex_ante_voluntary_assesment_en.pdf

Karel Lember
6256402 Karel.Lember@mkkm.ee